

кълбцето е навито, толко съ той заминува наназадната джгж съ бързина. Ако прочее силата на кълбцето расте въ една съразмърност по-голѣма отъ оназъ отъ продълженіето на скъсенъты джгы, кълбцето ще ускори голѣмыты като ся сравнять съ малкыты; ако, напротивъ, силата на кълбцето ся умножава въ една по-малка съразмърност отъ продълженіето на дълговитыты джгы, за едно умножение на двигателна сила, кълбцето ще закъсни ѹе голѣмыты джгы като ся сравнять съ малкыты. Таж има за тия кълбца жилавници една сила, что напрѣднува рядово и може направи равноврѣменны между си триптеніята отъ неравно продължение, и слѣдователно да направи единъ равностъ, която, безъ това, е невѣзможна. Равноврѣмено кълбце е онова, на кое-то сѫ могли да даджъ това рядово напрѣднуваніе като му измѣняватъ дължинжтъ.

Брегетъ правяще своиты кълбца жилавници по-дебели въ крайщата отъ въ срѣдата; съ тоязъ начинъ опасѣ-тъ на голѣмыты джгы прѣтърпява повыше опирание да прѣвие крайщата, и таж е по-лесно да добие нѣкой равноврѣменостъ-тж.

Движеніята по права линія не измѣняватъ вървежя на кълбцата жилавници; обаче не е сѫщето за околчяститы движения, които ставатъ въ строя на маятника и дѣйствуваатъ явно да ускоряватъ или закъсняватъ собственото движение на маятника. За да смалятъ най-паче тѣзъ причинж за грѣшкы, правятъ твърдѣ голѣмо бързаніето на триптеніята, и умножаватъ броя на триптеніята въ една секунда, безъ да пораства далечность-та. Брой-тъ е нѣкогажъ пять или шесть за секунда въ кронометрити.

Извравителници. Расширеніето въ маятниците, кога нѣкой продължава стебълцето, снижава центра на маханіето и, слѣдователно, умножава траяніето на всяко маханіе; студъ-та докарва противното дѣйствие. Промѣненіята на температурата произвождатъ истото дѣйствие въ уравнителнити маятници на часовниците като правятъ да ся измѣнява дължината на ракъты, на които имъ ся държи вѣнецъ-тъ. За да управятъ тия размѣтителни промѣненія, измыслили сѫ да употребяватъ за исправитель пакъ сѫщатж горящинж: маятникъ-тъ или изравнитель-тъ е направенъ съ такъвъ начинъ, чото, кога една частъ отъ неговъ трупъ ся отдалечава отъ центра на маханіето, останалото му ся приближава за да произведе едно изравненіе.

Въ най-много употребителни изравнителници, вмѣсто да връжатъ, за единъ простъ телъ, ось-тж на маханіето на маятника за лещицата, что съставлява главный трупъ на последній, намѣствать него стебълце, върху една чаясть отъ дължината му, съ една желѣзна рамка, на която долната прѣчка има два мѣдни тела, които ся издигатъ у вѣтрѣшность-та на първата желѣзна рамка и сѫ съединени съ една горя прѣчка; послѣдната има два провѣсени и не сбрани желѣзни тела, и на долната имъ чаясть